

Kontakt: Veronica Ottosson, Utredare, Folkhälsa och sjukvård
Region Jönköpings län, Box 1024, 551 11 Jönköping
Diarienummer RJL 2020/422 © Region Jönköpings län 2020
www.rjl.se | Foto framsida: Johan W Avby

Innehåll

1. Demografi barn och unga	8
2. Hälsotal barn och unga.....	9
2.1 Systematiskt hälsoarbete	9
3. Barnets rätt till likvärdiga villkor och förbud mot diskriminering.....	12
3.1 Utbildning.....	12
3.1.1 Region Jönköping läns naturbruksgymnasier.....	12
3.2 Likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård	12
3.2.1 Barnhälsovården	12
3.2.2 Språklust – små barns språkutveckling.....	13
3.2.3 Ungdomsmottagning	13
3.2.4 Familjecentral.....	14
3.2.5 Samverkan kring de små barnen.....	14
3.2.6 Samverkan med förskolor och skolor i kommunerna.....	15
3.2.7 Insatser för att främja psykisk hälsa	15
3.2.8 Folkhälsoenkät ung för särskolan.....	15
3.2.9 Föräldraskapsstöd	16
3.2.10 Utbildning och diplomering inom hbtq	16
4. Barnanpassad information och barns delaktighet	17
4.1 Information	17
4.2 Delaktighet	17
4.2.1 Utbildning.....	17
4.2.2 Hälso- och sjukvård	17
5. Goda levnadsvillkor för barn och arbetet med barn som far illa	20
5.1 Hälso- och sjukvård	20
5.1.1 Barnsjukvård.....	21
5.1.2 Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen.....	22
5.1.3 Barn- och ungdomshälsan.....	23
5.1.4 Barn- och ungdomspsykiatri.....	24
5.2 Tandvård	25
5.3 Giffri sjukvård för barn.....	25
5.4 Barnskyddsteam.....	26
5.5 Barn som anhöriga	26
5.5.1 Inom psykiatri.....	27
5.5.2 Inom somatiska vården	27
5.5.3 Akutprocessen Barn i sorg.....	27

5.6	Kultur och fritid	27
	<i>5.6.1 Axplock från verksamheten Kultur och utveckling.....</i>	<i>27</i>
5.7	Länstrafiken.....	28
5.8	Barnahus verksamhet	28
6.	Region Jönköpings läns barnrättsbaserade verksamhet	30
6.1	Styrdokument.....	30
6.2	Barnrättsombud	31
6.3	Utbildningar	31
6.4	Stärka barns rätt inom området skydd mot våld	31

Inledning och kommentarer

Barnbokslut 2019 innefattar aktiviteter både från hela Region Jönköpings läns verksamhet – hälso- och sjukvård, tandvård kollektivtrafik, regional utveckling och kultur. Syftet med barnbokslutet är att ge en bild av verksamheterna ur ett barnrättsperspektiv. FN:s konvention för barnets rättigheter utgör ett grundfundament i samarbetet och samverkan med såväl länets kommuner som idéburna organisationer. Strategigrupp barn och unga, som är en samverkan mellan hälso- och sjukvården i Region Jönköpings län, skola och socialtjänst i länets kommuner, ger ett stärkt skydd och lägger grunden för ett sammanhållet stöd för barnet. Insatser och aktiviteter görs i olika stor omfattning inom Region Jönköpings län under 2019 och Barnbokslutet garanterar inte en heltäckande bild av allt som genomförts.

Sveriges kommuner och Regioner (SKR) håller samman det nationella utvecklingsarbetet Strategi för hälsa. Utifrån ledningssystemet för samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län har Strategigrupp barn och unga påbörjat ett fördjupat arbete inom tre prioriterade områden: fullföljda studier, psykisk hälsa och fysisk aktivitet.

Här följer en sammanfattning av det arbete som gjorts under 2019: Båda Region Jönköpings län gymnasieskolor har ökat andelen elever med godkänt gymnasiearbete från 2018. Under 2019 har tio verksamheter inom hälso- och sjukvården genomgått hbtq-diplomering. I april 2019 invigdes Glänta - sjukhusbibliotekets nya barnavdelning på Länssjukhuset Ryhov där barn och människor i alla åldrar kan ta del av berättelser på olika språk, konst och musik och ibland också dramatiserat sagoberättande.

Antalet kommuner där ungdomar har tillgång till fysisk ungdomsmottagning har ökat från 10 till 12 kommuner. Det finns för närvarande 21 Familjecentraler i länet belägna i 11 kommuner. Fem har genomfört en pilotomgång med utbildningsinsatser och förbättringsarbete utifrån verktyget En förälder blir till.

Inom barnhälsovården har ett arbete bedrivits med det övergripande målet att öka tillgängligheten för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa och lägre vaccinationstäckning. Arbete har bedrivits med utökade hembesök och under året har också hembesök i samverkan med socialtjänsten på Familjecentralerna utvecklats. Hembesök görs även av barnhälsovårdssjuksköterska när det gäller små barns språkutveckling då barnet är 8 månader - Språklust.

Andelen färdigbehandlade barn inom fyra timmar inom barnsjukvården ligger på en hög och stabil nivå. Antalet patienter med gastroenterit ligger kvar på en lägre nivå än innan införandet av rotavirusvaccination. Den komplexa situationen vid barn- och ungdomspsykiatri kräver många olika lösningar och

en bred satsning pågår. PLUSS som står för psykisk hälsa, lärande och utveckling i samverkan för små barn, erbjuds till familjer och dess närmaste nätverk. Barn -och ungdomshälsan och barn - och ungdomspsykiatri har planerat och arbetat med ett gemensamt förbättringsarbete för att skapa "en väg in" för barn och unga som behöver hjälp vid psykisk ohälsa.

Antalet ärenden på Barnahus har ökat sedan 2018 vilket ställer stora krav på personalresurser. Behovet av större och mer ändamålsenliga lokaler är fortsatt angelägna. Ärenden som kommer till barnskyddsteamet beskriver ofta komplicerade situationer med oro för våld och hot men även situationer där det finns ett tydligt behov av stöd för hälso- och sjukvårdspersonal.

Det fortsatt goda samarbetet med Länsstyrelsen och länets kommuner har pågått under året och bland annat mynnat ut i en konferens med anledning av att barnkonventionen blev lag 1 januari 2020.

1. Demografi barn och unga

Antalet barn och unga upp till 18 år är 78 840 stycken (2019-11-01) och utgör cirka 22 procent av den totala befolkningen i länet. Under 2019 var antalet asylsökande barn 458 varav 29 var ensamkommande. 2018 var de 571 varav 39 var ensamkommande (Källa: SCB samt Migrationsverket). Antalet asylbarn har sjunkit och enligt data 2020-01-01 var 439 barn geografiskt fördelade till 368 på Höglandet, 60 i Jönköping och 11 i Värnamo.

2. Hälsotal barn och unga

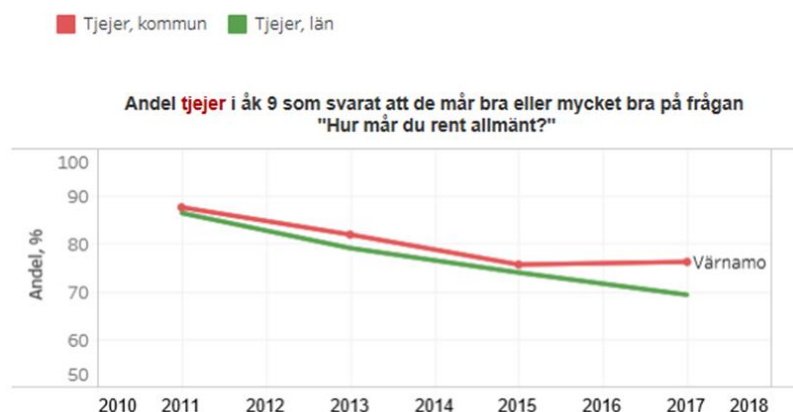
2.1 Systematiskt hälsoarbete

Sveriges kommuner och Regioner (SKR) håller samman det nationella utvecklingsarbetet Strategi för hälsa. I Jönköpings län har en inriktning för arbetet förankrats i ledningssystemet för samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län. Strategigrupp barn och unga har påbörjat ett fördjupat arbete inom tre prioriterade områden i nära samverkan:

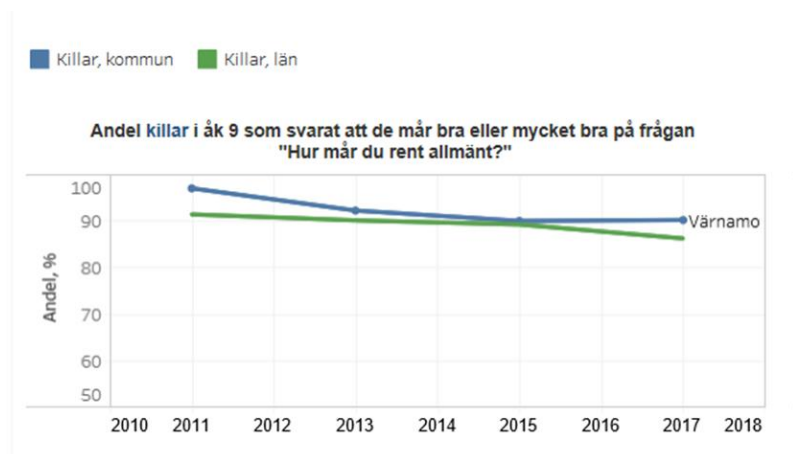
- fullföljda studier
- psykisk hälsa
- fysisk aktivitet

Målet är en förbättring av dessa tre områden med 2 procent per år till 2022. Utifrån dessa tre områden har det gjorts fördjupningar och sambandsanalyser baserat på resultaten från bland annat Folkhälsoenkät Ung. Data har också samlats för indikatorer i dessa områden i ett visualiseringsprogram. Som inspiration i arbetet har Region Jönköpings län möjliggjort erfarenhetsutbyte och lärande tillsammans med Skottland och Cincinnati.

Värnamo kommun – Upplevelse av allmän hälsa

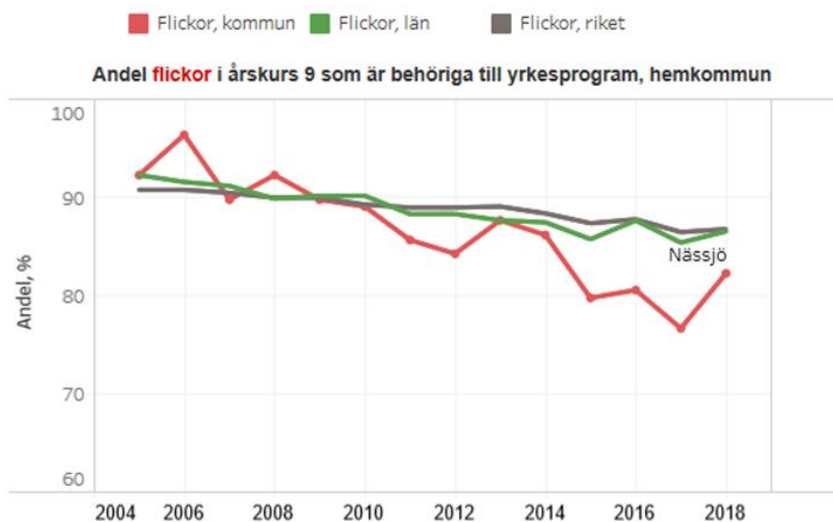

Diagrammet är hämtat från Folkhälsoenkät Ung och visar upplevelse av allmän hälsa hos tjejer år 9 i Värnamo kommun i jämförelse med tjejer år 9 i Jönköpings län. Diagrammet visar att 76 % av tjejerna i Värnamo har svarat att de mår bra eller mycket bra på frågan "Hur mår du rent allmänt?" På samma fråga svarar 69 % av tjejerna i länet att de mår bra eller mycket bra.

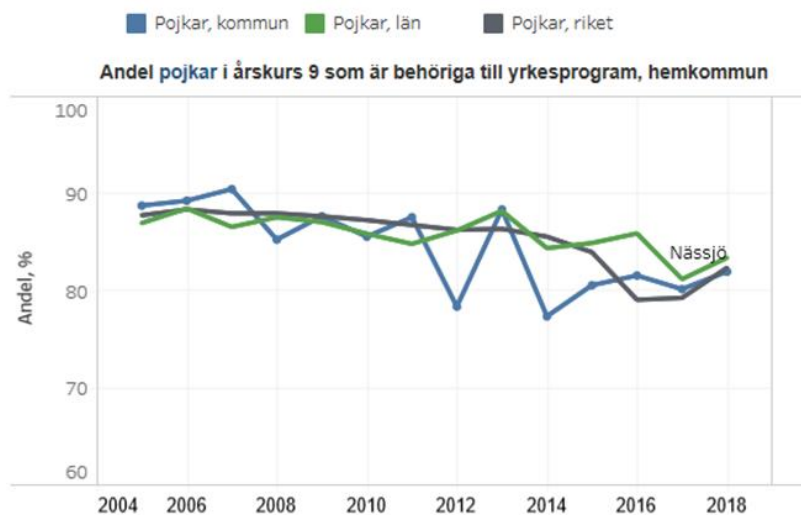

Diagrammet är hämtat från Folkhälsoenkät Ung och visar upplevelse av allmän hälsa hos killar år 9 i Värnamo kommun i jämförelse med killar år 9 i Jönköpings län. Diagrammet visar att 90 % av killarna i Värnamo har svarat att de mår bra eller mycket bra på frågan "Hur mår du rent allmänt?" På samma fråga svarar 86 % av killarna i länet att de mår bra eller mycket bra.

Det andra exemplet kommer från Nässjö kommun – Behörighet till gymnasieskola.

Diagrammet är hämtat från Statistiska centralbyrån och Skolverket, och visar andel tjejer, år 9, i Nässjö kommun som är behöriga till gymnasiet i jämförelse med tjejer i länet och i riket. 82 % av tjejerna i Nässjö kommun, 86 % av tjejerna i länet och 86 % av tjejerna i riket är behöriga till gymnasiet.

Diagrammet är hämtat från Statistiska centralbyrån och Skolverket, och visar andel killar, år 9, i Nässjö kommun som är behöriga till gymnasiet i jämförelse med killar i länet och i riket. 82 % av killarna i Nässjö kommun, 82 % av killarna i länet och 83 % av killarna i riket är behöriga till gymnasiet.

3. Barnets rätt till likvärdiga villkor och förbud mot diskriminering

Region Jönköpings län arbetar för alla barns lika värde, jämställdhet, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

3.1 Utbildning

3.1.1 Region Jönköping läns naturbruksgymnasier

Region Jönköpings läns gymnasieskolor Tenhults Naturbruksgymnasium och Stora Segerstad Naturbrukscentrum har fungerande planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Elevhälsoarbetet vid Tenhults Naturbruksgymnasium fortsätter att arbeta förebyggande och främjande. Den ettåriga utbildningen från specialpedagogiska skolmyndigheten SPSM "Att höja skolans elevhälsokompetens", som elevhälsoteamet genomfört, har lett till att de olika professionernas roller stärkts. Det har också gjort respektives uppdrag tydligare vilket varit positivt för hela elevhälsoteamet. För tredje året i rad har skolan 100 procent legitimerade lärare. Alla elever har en mentor från och med läsåret 2018-2019 för att ge tidiga insatser och möta elevens behov. Detta har ökat möjligheterna för mentorerna att mer se till den enskilde elevens behov, både den högrepresterande och den som behöver mer stöd. 2019 nådde 92,3 procent av eleverna gymnasieexamen vilket är en höjning sedan 2018 då det var 79 procent av eleverna som nådde gymnasieexamen. Av de elever som går introduktionsprogrammet hade 62 procent av dem ett godkänt gymnasiearbete. För de elever som går introduktionsprogrammet är det valfritt att göra gymnasiearbete, så av de som valde att göra det klarade fyra av fem detta. Skolans ledningsgrupp och elevhälsoteam har hbtq-diplomerats.

Stora Segerstad har förbättrat uppföljningen av elever i behov av stöd samt erbjudit mer stöd. Andelen elever som lämnar Stora Segerstad med godkänt gymnasiearbete har succesivt ökat. Andelen 2019 var 81 procent, vilket är en ökning från tidigare år. 2018 var det 73 procent och 2017 var det 71 procent med godkänt gymnasiearbete.

3.2 Likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård

3.2.1 Barnhälsovården

Utifrån riktade stadsbidrag och inom ramen för Tillsammans för bästa möjliga hälsa och jämlik vård i Region Jönköpings län, har barnhälsovården arbetat vidare för att ge alla barn bästa möjliga hälsa. För att främja barns hälsa med särskilt fokus på barn i socioekonomiskt utsatta områden har det särskilda arbete som startades upp hösten 2018 i fyra pilotområden utvecklats. Arbetet har bedrivits med det övergripande målet att öka tillgängligheten för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa och lägre vaccinationstäckning. Arbetet för att öka tillgängligheten har bedrivits med utökade hembesök och under året har också hembesök i samverkan med socialtjänsten på Familjecentralerna

utvecklats. Hembesöksprogrammet har omfattat såväl universella som riktade hembesök. Utifrån pilotenheternas erfarenheter av universella hembesök till alla barn som är 8 månader genomför alla BHV-enheter i länet hembesök med start 2019-10-01. För att ytterligare utveckla arbetet med riktat stöd till de familjer som har behov av detta har två BHV-enheter påbörjat arbete med metoden Barnsäkert II. Det innebär att föräldrarna i samband med hälsobesök vid 8 veckor, 10 månader, 18 månader, 2½ år samt 4 år får besvara ett frågeformulär med frågor om barnsäkerhet, föräldrastress, ekonomisk utsatthet, nedstämdhet, våld i nära relationer samt alkohol. Syftet med frågorna är att på ett mer strukturerat och tillförlitligt sätt hitta de familjer som har behov av extra stöd. Arbetet med gemensamma besök tillsammans med tandvården i samband med barnets 10-månadersbesök har fortsatt inom de fyra pilotområdena. För att öka vaccinationstäckningen har arbetet med information kring vaccinationer utvecklats.

3.2.2 Språklust – små barns språkutveckling

Barnhälsovården, regionbibliotek, länets folkbibliotek och logopeder samverkar i arbetet med språkutveckling via projektet Språklust. Under 2018 utvärderades den generella insatsen på barnhälsovårdens 10-månadersbesök i en magisteruppsats. Insatsen har därefter utvecklats och en ny modell provades med utgångspunkt från familjecentralerna i Vetlanda, Gislaved, Öxnehaga och Råslätt. Under oktober 2019 infördes den i hela länet. Barnhälsovårdssjuksköterskan gör nu ett hembesök hos familjen då barnet är 8 månader. Familjen får foldern "Läs tillsammans", ett bokmärke som hälsar välkommen till biblioteket och gåvoboken "Knacka på". Sedan 2018 finns Språklust med vid 5-årsbesöket på BVC (barnvårdscentralen) med gåvoboken "Saga-sagor Fiffiga kroppen och finurliga knoppen". Föräldrarna får på så sätt en påminnelse om högläsning som en god levnadsvana.

Bibliotekarierna och logopeder samverkar i en riktad insats för barn med språkstörning. Utvärdering av föräldrarnas upplevelse av insatsen genomförs 2020. Materialet (recept och boklista) uppdateras under 2019-2020. Under 2019 har ett regionalt nätverk för Språklust kommit igång, för att bredda Språklust till fler professioner, förbättra och utöka riktade insatser för att nå fler familjer (utifrån till exempel ett socioekonomiskt, tillgänglighets- och mångkulturellt perspektiv) samt inspirera och stödja länets kommuner i att skapa egna Språklustnätverk. Gislaved, Vaggeryd och Värnamo kommuner har under 2019 startat egna Språklustnätverk, med folkbiblioteken som initiativtagare och regionbiblioteket som stöd. Språklust svarar upp mot barnkonventionen artiklarna 13, 17 och 31 och de globala målen 3, 4, 5 och 10.

3.2.3 Ungdomsmottagning

Antalet kommuner där ungdomar har tillgång till fysisk ungdomsmottagning har ökat från 10 till 12 kommuner. Under året har det gjorts insatser kring ungdomsmottagning online där länets ungdomar kan boka videobesök med barnmorska, sjuksköterska, kurator och psykolog. Utbildning i och utvärdering av Sexit har genomförts. Syftet med att implementera Sexit på

ungdomsmottagningarna var att i större utsträckning systematiskt identifiera riskutsatthet hos unga och identifiera de som har behov av extrastöd. Det har även genomförts nätverksträffar och deltagande vid en konferens arrangerad av Föreningen för svenska ungdomsmottagningar. Ledningsgruppen för ungdomsmottagning kommer fortsättningsvis arbeta för god tillgängligheten till ungdomsmottagning för länets ungdomar.

Ungdomsenkäten som i november månad erbjöds de ungdomar som besökte ungdomsmottagningen besvarades av 236 ungdomar. Svaren visar bland annat att 99,2 procent är nöjda med helhetsintrycket av besöket på ungdomsmottagningen. 98,7 procent skulle tipsa någon de känner om mottagningen.

Med undantag av en månad har antal videobesök per månad varit högre 2019 jämfört med 2018. De utvärderingsfrågor som skickas ut efter videobesöket visar att alla ungdomar som svarar är nöjda med videobesöket och att de kan rekommendera videobesök till någon de känner. Ungdomarna kan nu också använda meddelandefunktionen i UM online vilket ger dem möjlighet att skriva frågor till ungdomsmottagningens personal som jobbar online. Under 2019 har 14 nya medarbetare utbildats i att ha återbesök online.

3.2.4 Familjecentral

Det finns för närvarande 21 familjecentraler i länet belägna i 11 kommuner. De föräldrar som besöker familjecentralen har erbjudits att svara på en enkät och totalt var det 1 089 svarande. 95,1 procent svarar att de är nöjda med öppettiderna. 99,5 procent känner sig välkomna på familjecentralen. 95,7 procent känner att familjecentralen är utformad så de kan delta på det sätt som passar dem och 98,3 procent känner att de fått den hjälp de behöver som förälder eller blivande förälder.

Fem familjecentraler i länet har genomfört en pilotomgång med utbildningsinsatser och förbättringsarbete utifrån verktyget En förälder blir till. Deltagande familjecentraler i piloten var Habo, Sävsjö, Huskvarna, Bankeryd och Rosenlund. Verktyget baseras på forskning, inspirationsexempel och reflektionsfrågor utifrån fyra områden: jämställt föräldraskap, stjärnfamiljer, kulturell medvetenhet och psykisk hälsa. Målet med En förälder blir till är att stärka familjecentralerna och att alla familjer ska känna sig välkomna och trygga när de besöker verksamheter oavsett bakgrund. Det är också ett verktyg för jämlikt föräldraskap genom utbildning och reflektion. Insatsen har genomförts i samverkan mellan Kommunal utveckling, Kulturm, sektionen Folkhälsa och Länsstyrelsen.

3.2.5 Samverkan kring de små barnen

Ett samverkansarbete mellan barnhälsovården, Nässjö kommun och Smålandsidrotten har påbörjats för att förbättra hälsan och öka den fysiska aktiviteten bland 5-åringar. I samband med ordinarie 5-års besök på barnhälsovården får barnet och vårdnadshavaren med sig ett prova-på-kort till lokala idrottsföreningars aktiviteter.

3.2.6 Samverkan med förskolor och skolor i kommunerna

I ett led att stärka samverkan med kommunernas elevhälsa har en arbetsgrupp med skolsköterskor och representanter från Region Jönköpings län arbetat fram ett digitalt samtalsstöd som utgår från hälsosamtals olika områden. Stödet är riktat till skolsköterskor som arbetar i Jönköpings län. Under året har även ett digitalt stöd utformats i bred samverkan för att samla metoder och insatser som stärker barn och ungdomars hälsa. Förankring och spridning har under året påbörjats och kommer fortsätta 2020. För att ytterligare stärka samverkan med elevhälsan i länet har sektionen Folkhälsa, Kommunal utveckling och Länsstyrelsen tillsammans genomfört en kompetensutvecklingsdag för elevhälsochefer och skolsköterskor. Via webbstöd för skolornas hälsosamtal finns data på grupp nivå som möjliggör riktade insatser utifrån behov på klass-/skol-/kommun-nivå. Detta möjliggör ett systematiskt arbetssätt för skolans hälsoarbete.

Region Jönköpings län och Jönköping University leder tillsammans ett utvecklingsarbete där nio förskolor i länet deltar i förbättringsarbete och forskningsstudie med fokus på barns utomhusmiljöer på förskolegårdar. Arbete för spridning i länet pågår.

3.2.7 Insatser för att främja psykisk hälsa

Insatser erbjuds regelbundet till länets kommuner för att främja psykisk hälsa hos barn och unga. Exempel är Dansa utan krav! och DISA-metoden som är en skolbaserad metod med rötterna i kognitiv beteendeterapi (KBT) vilken förebygger stress och nedstämdhet främst hos tjejer som går på högstadiet. Inom metoden Dansa utan krav! har nio av tretton kommuner i länet genomfört interventionsgrupp med sammanlagt 200-250 tjejer. Under 2019 utbildades tio DISA-gruppledare.

Under 2019 har Region Jönköpings län arbetat med att skapa bättre förutsättningar för att möta och behandla personer med trauma som kan utveckla posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). I samverkan med BRIS har tre utbildningar genomförts för gruppledare inom TrT (teaching recovery techniques). Det är en KBT-baserad metod för att stödja barn och ungdomar som upplevt trauma och har symptom liknande PTSD (posttraumatiskt stress-symptom). Forskning kring metoden visar på minskad depression och en förbättrad livskvalitet efter genomgången TrT-behandling.

3.2.8 Folkhälsoenkät ung för särskolan

En arbetsgrupp har under året påbörjat arbetet med att inkludera särskolan i Folkhälsoenkät Ung. Folkhälsoenkät Ung och Kultur (FUNK) innebär att arbeta med resultaten från Folkhälsoenkät Ung på ett nytt sätt. Syftet är att involvera ungdomar för att tolka och gestalta identifierade fokusområden i enkäten, genom kulturuttryck som teater, konstutställning, poesi, dans eller rap. Fem av sju tilltänkta pilotprojekt har genomförts under 2019. Gemensamt för alla projekten är att det har genomförts fokusgruppsintervjuer med deltagande ungdomar.

3.2.9 Föräldraskapsstöd

I samverkan med Länsstyrelsen har insatser gjorts för att inspirera till ett utvecklat föräldraskapsstöd som riktar sig till alla föräldrar under hela barnets uppväxt. Material har utarbetats med stöd av sektion Folkhälsa. Under året har materialet spridits genom hälsokommunikatörerna. Olika familjecentraler i länet, samt arenor som arbetsmarknadsavdelningar, SFI och språkcaféer har tagit del av föreläsningarna.

Föreläsningarna om föräldraskapsstöd består av tre delar.

- Samhället
- skyldigheter och rättigheter
- familjen

Enkätuppföljningar har gjorts under 2019 som visar på en ökad kunskap om de olika delarna.

3.2.10 Utbildning och diplomering inom hbtq

Under 2019 har tio verksamheter genomgått hbtq-diplomering och en verksamhet har omdiplomerats. Därutöver har sammanlagt 80 AT-läkare genomgått enskild hbtq-diplomering. En rad större föreläsningar har genomförts under 2019 som nått ut till 500 anställda i Region Jönköpings län och kommuner. En av dessa föreläsningar genomfördes i Aneby kommun för cirka 200 medarbetare inom förskoleklass till år 9. Elevhälsan vid Tenhults naturbruksgymnasium, elevhälsan i Aneby kommun och ungdomsmottagningen Gnosjö har blivit hbtq-diplomerade under 2019. En omdiplomering har gjorts vid Huskvarna familjecentral. Region Jönköpings län har deltagit i prideaktiviteter i Jönköping, Eksjö och Tranås. I Jönköping fanns 1177-maskoten "Tryggve" med i Pride park. Tryggve har följt med i barnhälsovårdens arbete och används numera på olika sätt, inte minst i arbete med att främja goda levnadsvanor. Vid flera av besöken på barnhälsovården finns Tryggve med till exempel finns han på en hopphage i alla barnhälsovårdens väntrum, han finns på reflexer och kort med solråd som delas ut. Tryggve har nästan blivit barnhälsovårdens "lilla maskot" men det finns alltid ett genomtänkt och viktigt syfte och det finns alltid en hänvisning till 1177.se. Det har även genomförts tre utbildningstillfällen med fokus på unga transpersoner.

4. Barnanpassad information och barns delaktighet

Barn har rätt till information på ett begripligt sätt utifrån ålder och mognad. De har rätt att vara informerade om och delaktiga i frågor som rör deras liv och hälsa.

4.1 Information

Föräldrar som har nyfödda barn och föräldrar med barn 2-5 år får vid första besöket på barnhälsovården (BHV) en nyckelringsnalle, ett informationskort och information om att de kan boka om tiderna, se barnets tillväxtkurva och att de kan förbereda sig själva och sitt barn, i alla åldrar, inför besöket genom att läsa på 1177.se.

4.2 Delaktighet

4.2.1 Utbildning

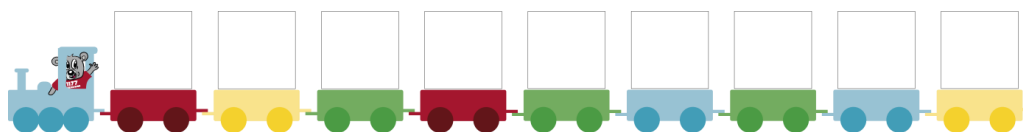
Elevhälsoenkäten som ställs till eleverna vid Tenhults Naturbruksgymnasium visar att 83 procent var nöjda eller mycket nöjda med skolan, motsvarande siffra för 2018 var 74 procent. Den stärkta elevhälsan med en skolsköterska på plats 80 procent istället för 50 procent har lett till ett mer nära samarbete vid exempelvis klasskonferenser kring frånvaro, vilket har resulterat i snabba insatser och bedömningar då en elev inte kommer till skolan. Skolan har som rutin att ringa hem efter två dagars frånvaro vilket har ökat måluppfyllelsen till fullföljda studier.

Stora Segerstad arbetar kontinuerligt med elevinflytande och som ett exempel på det har skolan under 2019 genomfört en framtids- och utvärderingsdag tillsammans med alla elever och all personal på skolan. All skolans personal och alla elever träffades under en dag i ett förutbestämt stationssystem. På dessa stationer diskuterades innehåll och strukturer på kurser och skolan som helhet. Lärarna och övrig personal var indelade efter ämnen och ansvarsområden. De olika lärar- och personalgrupperna gick runt till ett antal olika elevgrupper och hade en dialog tillsammans med dem om aktuellt område. Eleverna ägde agendan och synpunkterna som kom fram under dagen analyserades av de olika mentorslagen, elevrådet och av skolkonferensen. Analysen ligger sedan som grund för skolans förbättringsarbete. Planen är att fortsätta med denna verksamhet kommande läsår.

4.2.2 Hälso- och sjukvård

För att främja barnets delaktighet i hälsobesöken inom barnhälsovården finns ett bildspel på 1177.se för de olika hälsobesöken (2,5 år, 3 år, 4 år och 5 år) som beskriver de olika momenten i hälsobesöken. I den kallelse som familjen får inför besöket uppmanas familjen att titta på bildspelet inför barnets hälsobesök. Vid besöket beskriver sjuksköterskan de olika delarna i besöket utifrån en platta med samma bilder som finns i bildspelet på 1177.se. Barnet får sedan själv bestämma i vilken ordning hen vill genomföra besöket genom

att välja en av bilderna. När ett av momenten är avklarat flyttar barnet bilden från plattan till tåget och väljer sedan nästa moment.

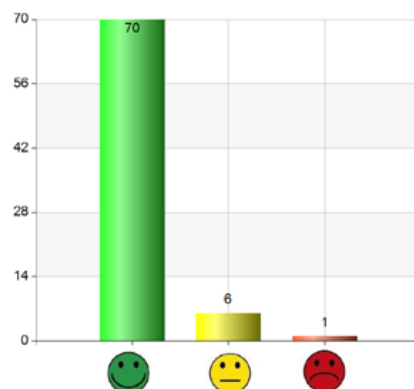

För att undersöka barns erfarenhet av hälsobesöken har barn i åldern 4 och 5 år i samband med sitt hälsobesök fått besvara frågor avseende om de fått information som de förstod, om de som arbetade på BHV lyssnade på det som barnet ville berätta samt en övergripande fråga om hur barnet upplevde besöket.

Berättade de som jobbar här om det som skulle hända så att du förstod?

Namn	Antal	%
	70	90,9
	6	7,8
	1	1,3
Total	77	100

Svarsfrekvens
100% (77/77)

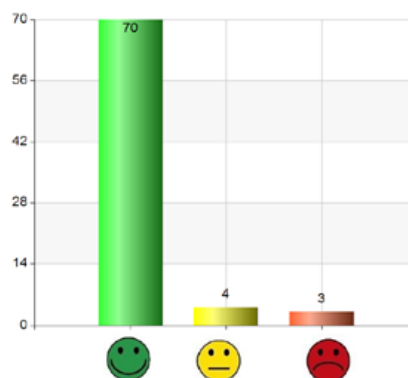

Diagrammet visar att av de 77 barn som svarade uppgav 70 barn att de som jobbade inom BHV berättade om vad som skulle hända så att de förstod, sex barn tyckte både ja och nej och ett barn tyckte inte att de som jobbade inom BHV berättade om vad som skulle hända så att de förstod.

Lyssnade de som jobbar här på det som du ville säga?

Namn	Antal	%
	70	90,9
	4	5,2
	3	3,9
Total	77	100

Svarsfrekvens
100% (77/77)

Diagrammet visar svar på frågan om barnen som besökt BHV upplevde att de som jobbar där lyssnade på dem när de hade något de ville säga. 70 barn tyckte att de blev lyssnade på, fyra barn svarade både ja och nej på frågan och tre barn tyckte inte att de blev lyssnade på när de hade något som de ville säga.

Utöver dessa 77 barn som besökt BHV har även andra verksamheter använt sig av Fråga barnen för att få en uppfattning om hur barnet upplevt sitt besök inom hälso- och sjukvården. Under 2019 har tiden för respektive verksamhet att fånga upp barnens upplevelser ökat från 1 vecka till två veckor och åldern på barnen som tillfrågats har ökat till 17 år.

I april 2019 invigdes Glänta, sjukhusbibliotekets nya barnavdelning på Länssjukhuset Ryhov. Glänta är en plats för barn och unga som besöker sjukhuset, öppen och tillgänglig dygnet runt. Hit kan man komma som patient eller besökare för att läsa, leka, vila och låna böcker. Som en del av förberedelsearbetet genomfördes en barnrund för att lyssna in vad barn som besöker sjukhuset vill ha i ett bibliotek. Tio barn deltog och gav sin syn på bland annat böcker, andra medier, aktiviteter och möbler. I Glänta kan barn och människor i alla åldrar ta del av berättelser på olika språk, konst och musik och ibland också dramatiserat sagoberättande. Verksamheten i barnbiblioteket Glänta är under uppbyggnad och bedrivs i nära samarbete med barnkliniken, bild och form/gestaltning, regionbiblioteket och KulturSjukhuset.

Patientnämnden, som tar emot synpunkter och klagomål, har registrerat 76 ärenden under 2019 som rör barn 0-18 år. De flesta ärenden rör vård och behandling följt av kommunikation (bemötande och delaktighet). Av registrerade ärenden har fem anmälts av anmälaren själv och 71 har anmälts av anhörig.

5. Goda levnadsvillkor för barn och arbetet med barn som far illa

Region Jönköpings län ska vara den bästa platsen att växa upp på. Region Jönköpings län har ansvar för att upptäcka och stödja barn som far illa.

5.1 Hälsa- och sjukvård

För att följa upp barnets rätt till likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård mäts bland annat vårdgarantin och andra nyckeltal för barn.

Nyckeltal 2019	Mål	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Andel barn 1- 18 år som omfattas av vårdgarantin som fick komma på ett läkarbesök i primärvården inom 7 dagar (Helår) <i>*Från och med 1 januari 2019 är vårdgarantin ändrad till 3 dagar</i>	100%	94%	93%	93,2%	92,8% *
Andel barn under 18 år som får träffa läkare och är färdigbehandlad på barnakuten inom 4 timmar	80%	92%	89%	82%	88%
Andel barn under 18 år som omfattas av vårdgarantin och utfört planerat läkarbesök i specialiserad vård inom 60 dagar (Barnklinik, Helår)	80%	82,5%	76,1%	81,7%	81,9%
Andel barn under 18 år som fått en tid inom 60 dagar inom specialiserade vården (Barnmottagning, Helår)	80%	91,5%	93,7%	90%	91,6%

Tabellen visar fyra nyckeltal som redovisas utifrån en fyraårsperiod. Antal barn 1-18 år som omfattas av vårdgarantin som fick komma på ett läkarbesök inom primärvården inom tre dagar var 92,8 %, 2019 där målet är 100 %. Målet för det nyckeltal som mäter andel barn under 18 år som får träffa läkare och är färdigbehandlad på barnakuten inom fyra timmar är 80 % och där har 88 % av besöken nått målet. Andel barn under 18 år som omfattas av vårdgarantin och utfört planerat läkarbesök i specialiserad vård inom 60 dagar på Barnkliniken är 81,9 % där målet är 80 %. Målet för nyckeltalet rörande andel barn under 18 år som fått en tid inom 60 dagar inom specialiserade vården på Barnmottagning

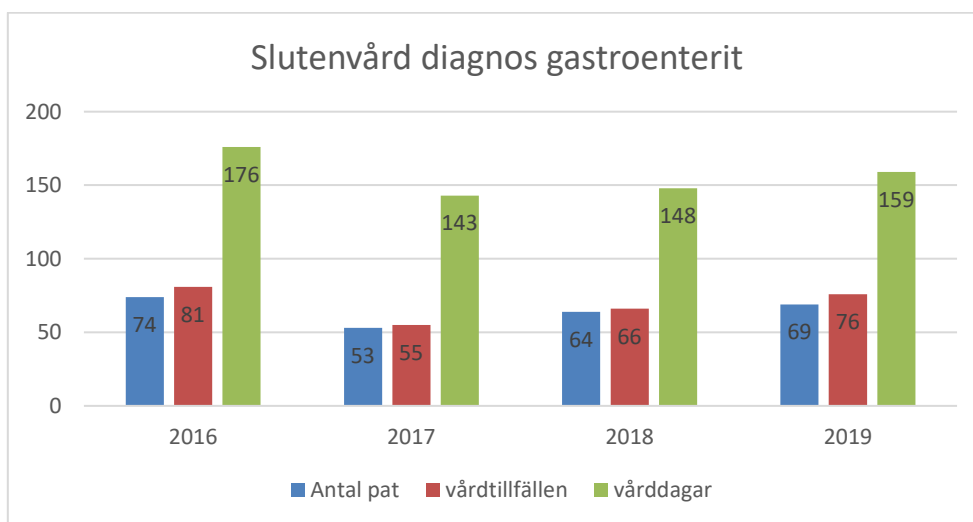
5.1.1 Barnsjukvård

Utgångspunkten för ineliggande vård av barn är att barn ska vårdas i barnanpassad miljö av barnkompetent personal. Det finns en överenskommelse som innebär att barn som behöver sjukhusvård mer än två dygn eller har samtidig annan komplicerad sjukdom eller funktionsnedsättning ska vårdas på barnkliniken Ryhov. En utvärdering av efterlevnaden till överenskommelsen ska ske under 2020.

Det ses en fortsatt ökning av antalet besök på barnakuten Ryhov. Antalet hänvisningar till Närakuten ökar och genom ett målmedvetet arbete har även antalet sjuksköterskebesök ökat. Detta sammantaget gör att andelen som är färdigbehandlade inom fyra timmar ligger på en hög och stabil nivå.

Rotavirus är den vanligaste orsaken till att barn upp till fem års ålder drabbas av diarréer och kräkningar, så kallad gastroenterit, vilket kan leda till uttorkning, i vissa fall så svårt att det kräver sjukhusvård. Från 1 september 2019 ingår vaccination mot rotavirus i det nationella vaccinationsprogrammet för barn. Region Jönköpings län har erbjudit kostnadsfri vaccination sedan 2014. Barnhälsovården Jönköpings län gjorde en uppföljande studie av vilka effekter som vaccinationen gett. Antalet barn i Jönköpings län som behövt vårdas på sjukhus på grund av magsjuka orsakad av rotavirus har mer än halverats. Vaccinationstäckningen (antal barn som vaccineras) ökar successivt och är 82 procent, jämfört med 76 procent vid starten.

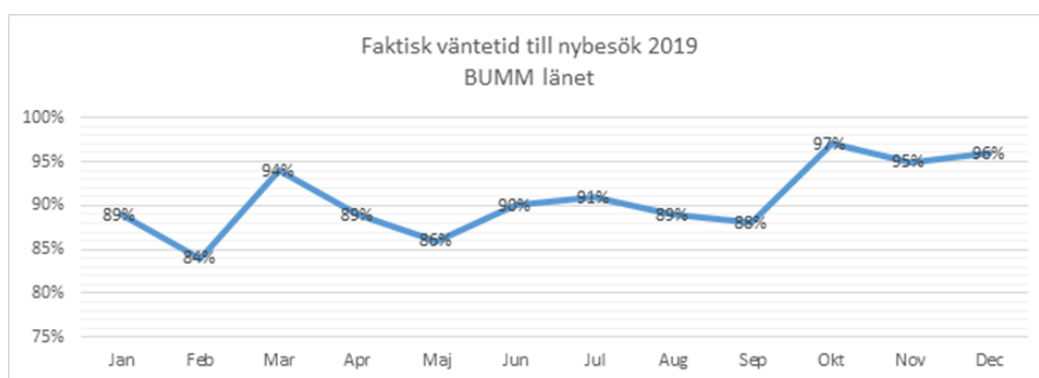
De goda erfarenheterna av vaccinationen i Region Jönköpings län har bidragit till beslutet om nationellt införande. Antalet patienter med gastroenterit ligger kvar på en lägre nivå än innan införandet av rotavirusvaccination.

Tabellen visar antalet patienter, vårdtillfällen och vårddagar gällande gastroenterit för åren 2016 till och med 2019. Antalet patienter har varierat mellan 53 och 74 patienter, vårdtillfällena mellan 55 och 81 stycken och vårddagarna mellan 142 och 176 dagar.

5.1.2 Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen

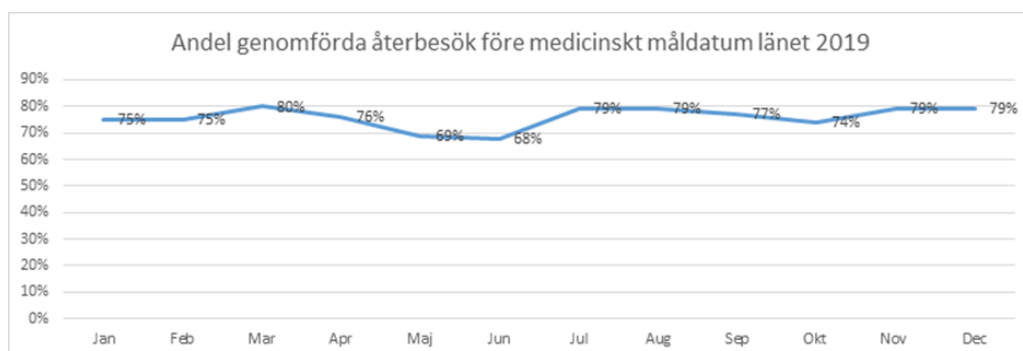
Under 2019 har det, på barn och ungdomsmedicinska mottagningen (BUMM), accepterats 5 334 remisser vilken är en ökning med 7,2 procent jämförelsevis med 2018. Totalt har 9 842 nybesök genomförts varav 3 958 var akutbesök. Totalt har 15 665 läkarbesök genomförts vilket motsvarar en ökning på 1,1 procent och 4 247 sjuksköterskebesök har genomförts vilket är en minskning med 6 procent. Förbättrad schemaplanering utifrån säsongvariation under 2019 har bidragit till en minskning med 94 färre hänvisningar motsvarande 35 procent till barnakuten.

Tabellen visar andelen barn som fått komma till BUMM i länet inom avtalad tid. Redovisat per månad för 2019. Det går att se i tabellen att andelen barn som kommit till mottagningen inom avtalad tid varierar mellan som lägst 84 % och som högst 97 %.

En enkät om kundnöjdhet genomfördes i mars och oktober 2019. 98 procent av vårdnadshavarna svarade 4 eller 5 i kundnöjdhetsenkäten där 5 är bästa möjliga. 93 procent av barn och ungdomar svarade 4 eller 5.

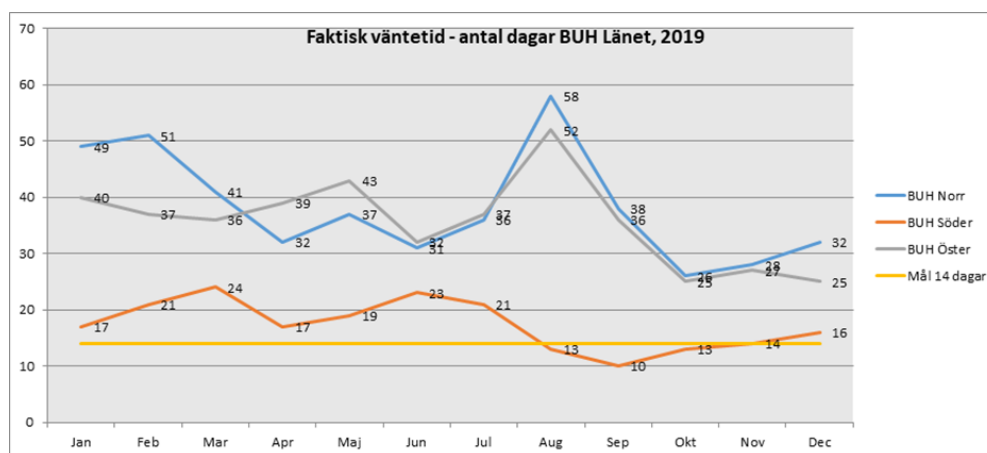
Prioritering för nybesök och akutbesök har gjorts under 2019 vilket bidragit till att återbesök inte har kunnat genomföras enligt måluppfyllelse (80 procent). Medicinsk prioritering har gjorts vilket i vissa fall har medfört att återbesök har flyttats fram i tiden.

Tabellen visar andel genomförda återbesök före medicinskt måldatum för länet 2019 uppdelat per månad. Måluppfyllelsen för dessa besök är 80 procent och utfallen varierar mellan 68 procent och 80 procent.

5.1.3 Barn- och ungdomshälsan

Under 2019 har totalt 2 050 remisser accepterats vilket är en ökning med 7 procent från 2018. Ökningen motsvarar främst egenremisser som har ökat med 102 stycken från föregående år. Bland externa remisser ses en minskning med 42 stycken. Totalt antal återbesök under perioden är 6 635 stycken vilket är en ökning med 1 075 stycken. Det motsvarar 19 procent från föregående år.

Tabellen visar faktisk väntetid i antal dagar på BUH i länet uppdelat på norr, söder och öster samt per månad under 2019. Målet är att väntetiden ska vara högst 14 dagar och det är BUH i öster som uppfyllt målet under augusti, september, oktober och november. Högst antal dagar i väntetid var i juli, augusti och september för BUH i norr och öster.

En enkät om kundnöjdhet genomförs 3 gånger/år. Resultatet för 2019 var 100 procent som svarat 4 eller 5 i kundnöjdhetenkäten där 5 är bästa möjliga. 91 procent av barn och ungdomar har svarat 4 eller 5.

Våldsutsatthet

61 procent av samtliga barn som varit på nybesök på barn- och ungdomshälsan (BUH) har fått frågan om våldsutsatthet. Samtliga enheter ska sträva efter att varje enskilt barn får frågan om våld och utsatthet. Individuella lösningar görs och i största möjliga mån träffar barnet och föräldrar varsin behandlare. 41 procent av de barn som fått frågan om våldsutsatthet anger att de har erfarenhet av våld på något sätt, antingen tidigare eller i dagsläget. Vid aktuell utsatthet görs en orosanmälan.

DBAS (Digital basbehandling)

Under 2019 utvecklade BUH också ett digitalt stödprogram som heter "Möt ditt barns oro". Det är ett stödprogram på nätet (Region Jönköpings läns plattform för Stöd och behandling) som riktar sig till föräldrar till barn med mild orosproblematik. Stödprogrammet bygger på en behandlingsinriktning

som kallas för kognitiv beteendeterapi (KBT). Forskning har visat att många människor kan bli hjälpta av KBT. Programmet beräknas ta runt fyra veckor om man gör en modul i veckan. Programmet kan arbetas med via dator, surfplatta och mobil. Programmet består av fyra olika avsnitt som kallas för moduler. Modulerna innehåller texter och några skrivövningar med fokus på oro. En behandlare ger feedback och respons på det arbete som görs. Programmet startade under oktober 2019 och kommer att utvärderas under våren 2020.

5.1.4 Barn- och ungdomspsykiatri

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har under året haft svårigheter att hålla vårdgarantin både vad gäller nybesök och utredningar. Akut sjuka prioriteras alltid. Året har präglats av att köerna till en bedömning på BUP har ökat och till en neuropsykiatrisk utredning mer än dubblerats. Utvecklingen är likadan i övriga landet med ett högt tryck på verksamheten.

En kraftsamling inom BUP men också i hela samhället behövs. En komplex situation kräver många olika lösningar och en bred satsning pågår.

”En väg in” –samverkan mellan barn -och ungdomshälsan och barn- och ungdomspsykiatri

Under 2019 har barn -och ungdomshälsan och barn- och ungdomspsykiatri planerat och arbetat med ett gemensamt förbättringsarbete för att skapa ”en väg in” för barn och unga som behöver hjälp vid psykisk ohälsa. Syftet med En väg in, är att säkerställa en likvärdig och jämlik bedömning av barn och ungas psykiska ohälsa. Verksamheten kommer bedrivas i samverkan mellan barn- och ungdomshälsan (BUH) och barn- och ungdomspsykiatriska kliniken (BUP). En väg in, barn och unga, psykisk hälsa startar den 28 januari 2020 och blir en ny enhet som bedömer barn och ungas behov av insatser. Det kan handla om rådgivning per telefon eller tidbokning till länets barn- och ungdomshälsa eller barn- och ungdomspsykiatri. Alternativt även hänvisning till barnhälsovård, elevhälsa eller socialtjänst.

Målgruppen är barn och unga upp till 18 år med lindrig till svår psykisk ohälsa. Vårdnadshavare till barn 0-6 år med tecken på psykisk ohälsa ska i första hand även fortsättningsvis kontakta barnhälsovården.

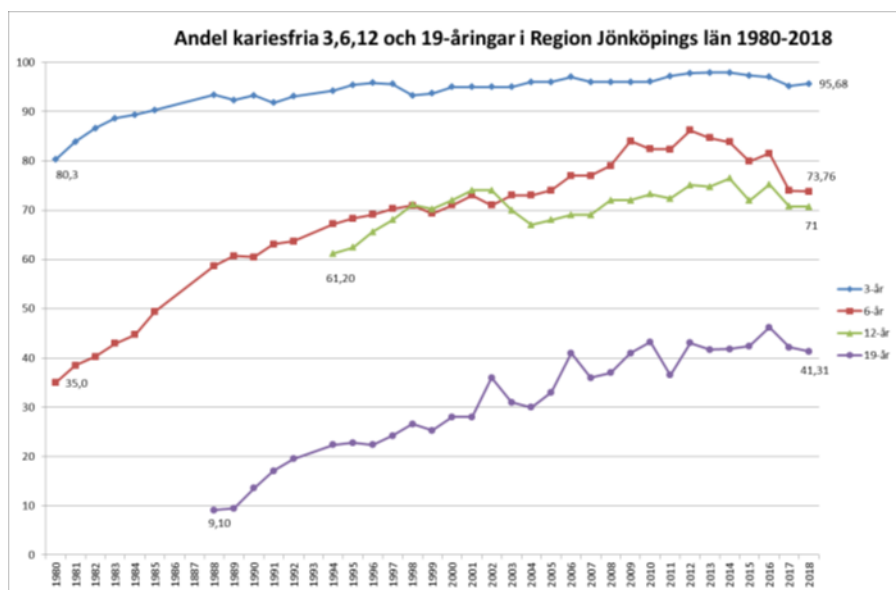
PLUSS, psykisk hälsa, lärande och utveckling i samverkan för små barn Region Jönköping län har som vision att Jönköpings län ska vara ”den bästa platsen att växa upp på”. Tillgänglig forskning kring barns utveckling och Socialstyrelsens rekommendationer betonar vikten av att tidigt upptäcka behov av stöd och ge tidiga insatser för att förebygga svårigheter senare i livet. Den gemensamma intentionen för barnhälsovården, habiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri och rehabiliteringscentrum, är att bättre kunna möta barnens och familjernas behov av stöd och insatser tidigt och på så vis bidra till att förverkliga Region Jönköping läns vision. Detta genom att erbjuda insatser som inte kräver väntan på specialistutredning, utan utgå konkret från

hur familjen och barnets närmaste nätverk kan stärkas i att möta både svårigheter och styrkor hos barnet i vardagen.

PLUSS syftar till att öka tillgängligheten och etablera metoder för insatser och behandling till små barn med utvecklingsrelaterade svårigheter utan krav på diagnos. Samverkan med kommunerna är en förutsättning. På lång sikt hoppas vi att detta ska minska den psykiska ohälsan hos barn, unga och deras familjer. Genom att skapa en gemensam väg till bedömning och insats för dessa barn säkerställer vi att barnen och deras nätverk blir väl omhändertagna.

5.2 Tandvård

Munhälsa bland barnen i vårt län är god men vi följer den nedåtgående trenden bland landets 6-åringar med en försämrade munhälsa. Med anledning av detta fortsätter insatserna för de minsta barnen där man undersöker samt riskgrupperar 1- och 2-åringar. Utifrån riktade statsbidrag har det nära samarbetet med BHV-enheter i utsatta områden fortsatt för att kunna skapa en helhetsbild kring varje barns livssituation och därmed snabbare kunna sätta in åtgärder vid behov.

Tabellen visar andel kariesfria 3, 6, 12 och 19-åringar i Region Jönköpings län för åren 1980 till 2018. I samtliga åldrar verkar utvecklingen av andel kariesfria år att plana ut.

5.3 Gifrfri sjukvård för barn

I produktionen av olika varor och material används en stor mängd kemikalier som kan vara skadliga för människan och miljön. Barn är mer känsliga för kemikalier än vuxna eftersom deras immunsystem, hormonsystem, hjärnor och många andra organ inte är färdigutvecklade. Dessutom kommer små barn i mycket nära kontakt med saker i deras omgivning genom att de känner och

smakar på dem. Det är därför viktigt att minimera deras exponering för skadliga ämnen.

Projektet giftfri sjukvård för våra barn i Sydöstra sjukvårdsregionen (SÖSR) pågår till 2020. Under 2019 har en kartläggning gjorts kring sjukvårdsmaterial som små barn kommer i kontakt med inom vården. Våren 2020 ska gruppen ha tagit fram ett kunskapsunderlag kopplat till åtgärder som ska genomföras. Det är framförallt REACH (en EU-förordning) som man utgår ifrån när krav ställs på vilka ämnen som inte får finnas i varor. I REACH-förordningen finns en så kallad kandidatförteckning som innehåller ämnen som är cancerframkallande, mutagena, reproduktionstoxiska och mycket miljöfarliga.

5.4 Barnskyddsteam

Region Jönköpings län har uppmärksammat behovet av att skapa ett barnskyddsteam som stöd till personal och avsatt medel för uppbyggnad under en projekttid på två år, 2018-2019. Syftet är att inom området barn som far illa, öka kunskapen inom hälso- och sjukvården och andelen korrekta handläggningar av dessa ärenden. Syftet är också att förbättra samverkansrutiner såväl internt som externt. Detta förväntas minimera de negativa effekter som misshandel, vanvård och bristande omsorg innebär. Projektledaren, som är sjuksköterska, påbörjade arbetet i januari 2018. Den 1 november 2018 tillsattes en socionom och den 1 mars 2019 en distriktsläkare. Ett länsövergripande multidisciplinärt barnskyddsteam startade i och med att alla professioner var på plats.

Barnskyddsteamet arbetar konsultativt gentemot verksamheterna inom Region Jönköpings län samt utbildar hälso- och sjukvårdens personal. För att förbättra arbetet med- och öka kunskapen om barn som far illa, riskerar att fara illa eller misstänks fara illa, inom hälso- och sjukvården i Region Jönköpings län har barnskyddsteamet genomfört utbildningsinsatser, öppnat en telefonlinje samt en funktionsbrevlåda så att verksamheterna kan ställa frågor direkt till teamet och snabbt få svar. Barnskyddsteamet har också uppdaterat rutiner för orosanmälan och dokumentation. Ärenden som kommer till barnskyddsteamet beskriver ofta komplicerade situationer med oro för våld och hot men även situationer där det finns ett tydligt behov av stöd för hälso- och sjukvårdspersonal att få diskutera med någon som har kompetens inom området. Arbetet med barnskyddsteam är förlängt under 2020 i projektform.

5.5 Barn som anhöriga

Socialstyrelsens nationella nätverk för barn som anhöriga höll tillsammans med Nationellt kompetenscenter anhöriga (Nka) två seminariedagar i Stockholm. Fokus på årets träff var barn till förälder eller närstående med psykiska problem, barn till förälder eller närstående som har ett missbruk samt konsekvenser för barn som mist en förälder. Därutöver behandlades och förmedlades kunskap om anmälningskyldigheten till socialtjänsten samt strukturer och strategier för att bättre uppmärksamma barn som anhöriga. Dessa ämnen är alltid aktuella och hålls levande i våra verksamheter av bland

annat våra barnrättsombud vilka erbjöds nätverksträffar två gånger under 2019.

5.5.1 Inom psykiatrin

Vuxenpsykiatrin använder sig av familjeformulär för att synliggöra barnen. Detta sker i samband med inläggning i slutenvård eller när en vårdplan upprättas i öppenvård. Data visar att slutenvården använder familjeformuläret mest frekvent och för att säkerställa statistiken behöver rutinerna för kvå-kodning följas. Modellen Föra barnen på tal används för att stödja patienterna i sin föräldraroll. Beardslee familjeintervention och BRA-samtal är andra metoder som psykiatrin använder för att synliggöra barnen.

Under 2019 har utbildningar i BRA-samtal genomförts, en i samarbete med socialpsykiatrin och en grupp tillsammans med den somatiska vården. Arbete med länsgemensamma rutiner för orosanmälningar inom de psykiatriska klinikerna i samverkan mellan vuxenpsykiatrin och barn- och ungdomspsykiatrin har påbörjats under 2019.

5.5.2 Inom somatiska vården

Verksamhetsområdenas ledningsgruppsmöten har haft besök av barnskyddsteamet när det etablerades. Under 2019 har en utbildning i BRA-samtal gjorts i samarbete med psykiatrin.

Arbetet med Akutprocessen Barn i sorg fortsätter att utvecklas för att underlätta samarbetet mellan ambulans, akutmottagning, vårdcentraler, polis, sjukhuskyrkan och i förekommande fall POSOM-grupper (psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer)

5.5.3 Akutprocessen Barn i sorg

För att säkra barnets rätt till information, råd och stöd när en familjemedlem avlider och för att knyta an till fortsatt möjlighet till råd och stöd fortsätter och utvecklas samverkan mellan polis, hälso- och sjukvården, elevhälsan och socialtjänsten. En checklista har utformats och uppdaterats 2019 för att barn ska få det stöd de behöver.

5.6 Kultur och fritid

5.6.1 Axplock från verksamheten Kultur och utveckling

För fjärde året genomfördes Skapa Dans, en nationell koreografitävling för unga dansare mellan 14 och 22 år. Tävlingsens syfte var att uppmuntra ett eget dansskapande hos amatörer samt visa på den fantastiska kreativitet, kompetens och det kunnande som finns hos dansutövande unga. I år genomfördes länsfinalen i Habo, där det ordnades tre workshops för barn och unga i åldrarna 6-22 år tillsammans med Kulturskolan. Det vinnande bidraget CLON3S från Jönköping fick representera vårt län finalen i Stockholm, vilken de vann.

Under 2019 besökte många väletablerade koreografer och dansare i vårt län. Flera unga dansintresserade deltog vid workshops och residens. Dansbussar

från Tranås, Eksjö, Nässjö och Sörängens folkhögskola har gått till dansföreställningar på Spira.

Letterbox Club som vänder sig till barn i utsatta livssituationer, med syftet att stimulera och väcka barns nyfikenhet och lust att läsa, räkna och lära sig, har fortsatt även under 2019. Under ett halvår får barnen ett paket med böcker, spel och skrivmaterial hemskickade genom projektet med bidrag från Kulturrådet i samarbete med FoUrum social välfärd Region Jönköpings län, Stiftelsen Allmänna Barnhuset och En bok för alla.

Slöjdklubben vänder sig till barn som är mellan 7 och 14 år och har under 2019 haft fler deltagare än tidigare. Inför 2020 kommer gruppen att delas för att alla ska få plats att arbeta och att utvecklas. Under 2019 har ett nytt samarbete med gymnasieskolorna i Jönköpings kommun, samt Tenhults naturbruksgymnasium påbörjats och fallit väl ut.

2017 fick projektet Young Writers Lab 250 000 kronor i tre år från Kulturrådet för att arrangera skrivlektioner via videolänk för unga mellan 13 och 19 år med internationella och regionala författare. Projektledare och idégivare till Young Writers Lab är Mel Perry från Wales och Inês Lampreia från Portugal. Under 2019 har projektet spridits över länet, vilket inneburit att skolor och författare i Vetlanda, Nässjö och Gnosjö arbetat i projektet. Målgruppen justerades för att även inbegripa barn från 10 år. Sammantaget deltog ett 30-tal ungdomar vilket har lett till ett flertal utgivningar under 2019.

5.7 Länstrafiken

Under 2019 infördes i servicereiseresamverkans regelverk att barn under 7 år alltid ska resa med ledsagare. Länstrafiken har under året upphandlat nya fordon (trafikstart juni 2020) som ska vara utrustade med integrerade barnstolar i vissa säten och även några bälteskuddar.

5.8 Barnahus verksamhet

Under året har sammanlagt 449 barn (416 under 2018) varit föremål för hantering på Barnahus. I vissa ärenden har flera samråd genomförts. Polisen har haft 302 (310 under 2018) barnförhör, merparten på Barnahus i Jönköping men även på polishuset i Eksjö. Läkarundersökning har planerats för 95 barn (98).

Stiftelsen Allmänna Barnhusets projekt kring stöd och behandling för barn och unga som utsatts för våld och sexuella övergrepp, där Region Jönköping varit en del, avslutades i juni 2019. Projektet har bland annat resulterat i modellen Fjärde rummet – ett förslag för att ge fler utsatta barn tillgång till stöd och behandling. Fjärde rummet syftar på det rum som står för psykisk hälsa och i modellen får Barnahus ansvar att arbeta för att alla barn som utsatts för våld eller övergrepp får tillgång till det stöd och den behandling de har rätt till. Resurser för information, stöd och behandling för alla kategorier av våldsutsatta barn, deras anhöriga och andra viktiga vuxna samordnas. Andra verksamheter bistås med konsultation och rådgivning. Barnahus fungerar som

kunskapscentrum i Region Jönköpings län genom information och kunskapsspridning om våld mot barn. Under kommande år fortsätter arbetet med att se hur modellen kan användas och förverkligas i vårt län.

Liksom tidigare år ställer det stora antalet ärenden krav på personalresurser som berör både socialtjänsten och hälso- och sjukvården i Region Jönköpings län. Likaså är behovet av större och mer ändamålsenliga lokaler fortsatt angelägna.

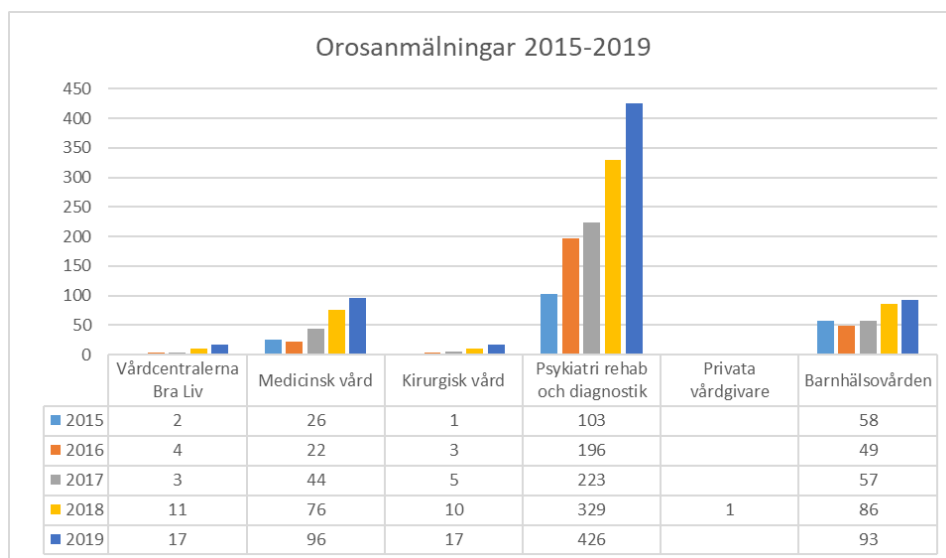
6. Region Jönköpings läns barnrättsbaserade verksamhet

I budget med flerårsplan 2019 framgår att Region Jönköpings län arbetar utifrån FN:s barnkonvention. Målet är att barns och ungas mänskliga rättigheter ska beaktas. De ska mötas med respekt, ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande. Kunskap om barnets rättigheter ska hållas levande och utvecklas inom alla delar i Region Jönköpings län.

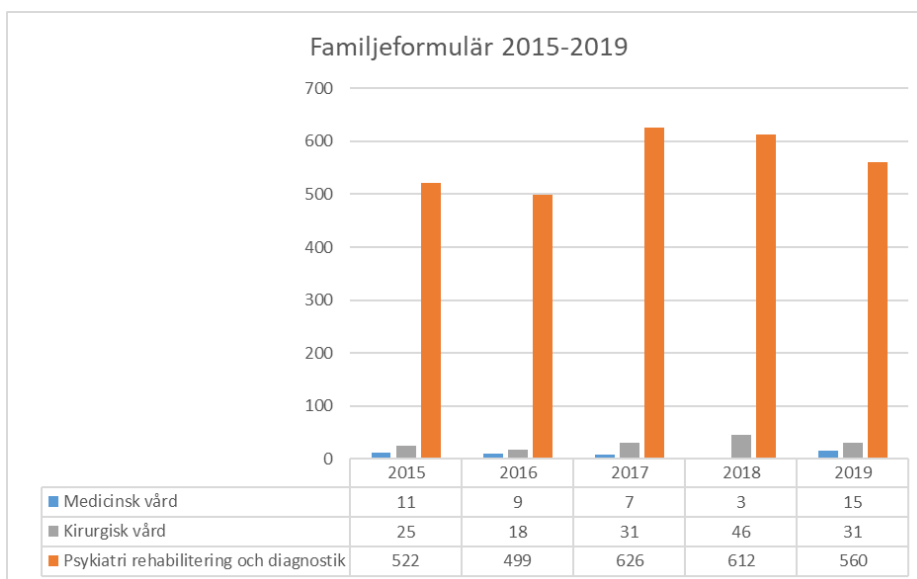
6.1 Styrdokument

Kommunikationsplanen för barnrättsarbetet i Region Jönköpings län har kunnat följas enligt plan. Då Barnkonventionen blev lag 1 januari 2020 har insatser gjorts för att förbereda hälso- och sjukvården inför det. Uppföljning av användningen av familjeformulär, åtgärds-koder kopplade till det samt orosanmälan för barn som befars fara illa har följts under året.

Handlingsplanen för Barnkonventionen löpte ut 2019 och revidering inför 2020 påbörjades under året.

Diagrammet visar antalet orosanmälningar gjorda från 2015 till 2019. Inom samtliga enheter kan man se en ökning av antalet orosanmälningar sedan 2015 och de är inom Psykiatri, rehabilitering och diagnostik som det görs flest antal orosanmälningar. Under 2019 gjordes totalt 649 orosanmälningar och Psykiatri, rehabilitering och diagnostik stod för 426 av dem.

Diagrammet visar antalet gjorda familjeformulär från år 2015 till 2019. Från åren 2015 till 2017 kan man se en ökning av antalet gjorda familjeformulär där det 2017 var 664 stycken. Antalet har sedan sjunkit för att 2019 visa 606 stycken. Totalt sett över alla åren är det Psykiatri, rehabilitering och diagnostik som gjort flest antal familjeformulär över alla åren.

6.2 Barnrättsombud

Genom att ha barnrättsombud på samtliga enheter i Region Jönköpings läns alla verksamheter kommer barnets bästa att ständigt finnas som ett medvetet perspektiv i arbetet. Antalet barnrättsombud är 243 stycken. Under året hölls nätverksträffar geografisk fördelade i länet där nyheter inom området förmedlats och erfarenhetsutbyte genomförts. Mycket fokus var på orosanmälningar och att Barnkonventionen blir lag 2020. Efter nätverksträffarna fick barnrättsombuden svara på en enkät kring önskemål om kommande nätverksträffar. Många svarade då att de vill arbeta kring fallbeskrivningar och få mer råd och stöd kring hur de kan arbeta på bästa sätt inom den egna verksamheten.

6.3 Utbildningar

En utbildning i FN:s barnkonvention har genomförts för nya barnrättsombud i Region Jönköpings län där en del chefer också deltog. I november 2019 arrangerade Fokusgruppen Barnets rättigheter – en tvådagarskonferens med titeln Barnkonventionen blir lag 2020 – vad blir skillnaden? Totalt deltog 500 personer vid konferensen som var mycket uppskattad.

6.4 Stärka barns rätt inom området skydd mot våld

Region Jönköpings län har ställt sig bakom avsiktsförklaringen med det övergripande målet att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda när de bevittnat eller utsatts för våld genom lokala och regionala strukturer och insatser. Strukturerna och insatserna ska också förebygga våld mot barn och unga. En projektanställd kurator (60 procent) med särskilt uppdrag kring våld i nära relationer har informerat om webbutbildningen Vera som handlar om barn som far illa.

